

2. Műhelymunka - Hogyan változott meg az online oktatás
elfogadottsága a covid-19 járvány alatt Magyarországon
kmooc: e-Business, az információs társadalom gazdagsága

Burian Sándor

2021, Május 21

Magyarországon 2020 március 11-én hirdetett vészhelyzetet a kormány [7] a covid-19 járvány okán, miután több diáknak is pozitív lett a koronavírus tesztje [9]. Ennek következtében bezártak az oktatási intézmények [2], és elmaradtak a rendezvények [5]. Ennek következtében a teljes magyar felsőoktatásban kitört a káosz. A legtöbb felsőoktatási intézmény nem volt felkészülve egy online távoktatási helyzetre, sőt többségük még soha nem tartott online kurzust intézményi szinten. Ez addig elképzelhetetlen pánikot okozott az oktatók és a felső vezetés körében, hiszen sokak szemében egy megoldhatatlan problémának tűnt az új helyzet.

Magyarországon korábban két jelentősebb felsőoktatási intézménynek részvételével működő online oktatási rendszer volt ismert. A SZTE egy évvel korábban, 2020-ban fejezte be a csatlakozási procedúrát a coursera.org nemzetközi tömörüléshez, és tette elérhetővé a hallgatói számára az ott elérhető kurzusok jelentős mennyiségét [10], és ekkor alkotta meg az első magyar tananyagot is az oldalon [3]. Ironikus módon, a coursera nagy nemzetközi kihívója, az edx első magyar kurzusát egy nem magyar, sőt, nem is kárpát-medencei felsőoktatási intézmény alkotta, hanem az edinboroughi egyetem hozta létre [1]. A másik rendszer az Óbudai Egyetem 2017 óta futó Kárpát-Medencei Online Oktatási Centruma, a KMOOC [8], melynek 22 magyarországi intézmény a tagja, de többségük csak egy-egy kurzussal vesz részt, vagy épp csak elfogadó intézmény. Gyakorlatilag elmondhatjuk, hogy a teljes magyar felsőoktatás visítva menekült az online oktatás bármilyen formája elől az elmúlt években. Saját tapasztalatom is van arról, hogy az ELTE nem akarta elismerni a Harvard edx-es kurzusát.

Mindez szembement a korábbi nemzetközi trendekkel, például a 2012-es alapítású edx [4], vagy a szintén az évi coursera [6] rendszereivel, amikhez viszont számos neves nemzetközi intézmény csatlakozott az évek alatt, sőt, voltak melyek teljes online oktatásban átadott mesteri kurzusokat is kínáltak ezeken a platformokon, hogy a 2009-ig működtetett School in the Air nevű rövidhullámú rádiós ausztrál közepsiklás oktatást meg se említsük már, ami csak azért szűnt meg, mert az ausztrál kormány általános számítógépvásárlásba kezdett, és vezeték nélküli internetre kapcsolta azokat akiknek szüksége volt a távoktatásra [11]. Tehát elmondhatjuk, hogy a fejlett világ számos pontján voltak már évtizedekkel korábban is távoktatási rendszerek, melyek jól működtek.

Sajnos a magyar felsőoktatás felkészületlenségét a témában nem is távoktatás első heteiben sorra összemóly egyetemi oldalakon mérhetjük fel igazán, hanem a kiadott kormányrendeletek is tükrözték a kialakult állapotokat, például, elengedték a nyelvvizsga kötelezettséget [14].

Ellenben valószínűleg mindenki érezte már a helyzet iróniáját, mi szerint a korábban értelmetlennek és haszontalannak, de legalábbis másodrendűnek tartott online oktatás jelenleg az egyetlen használható módszer. Az első rést a magyar felsőoktatási társadalom pajzsán e téren az az online oktatási átképzés adta meg melyet a kormány a járvány miatt munkanélkülivé válóknak indított, hogy átképezhessék magukat az IT bizonyos területeire [13].

Persze azért ez nem jelenti azt, hogy eddig nem lett volna jelen a magyar felsőoktatásban az igény a hallgatók részéről a jó minőségű online oktatásra [12]. Nagyon is megvolt, és sokan tanultak online a világ valamelyik online kurzusán, csupán a felsőoktatás volt az ami intézményesen nem akart e mögé beállni. Érdekes helyzetet teremt, hogy lassan, egy teljes évfolyam fog végezni mesterszakon mely csak online, mooc képzésben tanult, olyan intézményekben melyek eddig az ilyesmit teljesen elutasították.

Irodalom

- [1] Andrea Moring, Hannah Ritchie és Dave Reay. *Nitrogen: A Global Challenge (Hungarian)*. en. URL: <https://www.edx.org/course/nitrogen-a-global-challenge-hungarian> (elérés dátuma 2021. 05. 21.).
- [2] gov.hu. *Emmi: minden iskolai programot, ünnepséget mondjanak le az intézmények!* hu. government. 2020. márc. URL: <https://koronavirus.gov.hu/cikkek/emmi-minden-iskolai-programot-unnepseget-mondjanak-le-az-intezmenyek> (elérés dátuma 2021. 05. 21.).
- [3] HVG Kiadó Zrt. *Tanulni tanít a Coursera első magyar nyelvű kurzusa*. hu. Section: Felsőoktatás rovat. 2020. jan. URL: https://eduline.hu/felsooktatasi/20200111_Tanulni_tanit_a_Coursera_elso_magyar_nyelvu_kurzusa (elérés dátuma 2021. 05. 21.).
- [4] Kimberly Allen és John Longbrake. *MIT and Harvard announce edX - MIT Media Relations*. 2012. nov. URL: <https://web.archive.org/web/20121107003542/http://web.mit.edu/press/2012/mit-harvard-edx-announcement.html> (elérés dátuma 2021. 05. 21.).
- [5] Klág Dávid, Zsuppán András. *Bezárnak a mozik, a színházak, minden nagyobb esemény elmarad Magyarországon*. hu. 2020. márc. URL: https://index.hu/kultur/2020/03/11/esemeny_elmarad-veszhelyzet_kinai_koronavirus_magyarorszagon/ (elérés dátuma 2021. 05. 21.).
- [6] Tamar Lewin. “Universities Reshaping Education on the Web”. en-US. *The New York Times* (2012. júl.). ISSN: 0362-4331. URL: <https://www.nytimes.com/2012/07/17/education/consortium-of-colleges-takes-online-education-to-new-level.html> (elérés dátuma 2021. 05. 21.).
- [7] MTI. *Vesélyhelyzetet hirdetett a kormány az ország egész területére*. hu. 2011. márc. URL: <https://hirado.hu/belfold/kozelet/cikk/2020/03/11/elo-sajtotajekoztatot-tart-az-operativ-torzs/> (elérés dátuma 2021. 05. 21.).
- [8] ÓE. *Kurzuskatalógus: Kurzusok katalógusa*. hu-HU. mooc. URL: <https://www.kmooc.uni-obuda.hu/> (elérés dátuma 2021. 05. 21.).
- [9] Pálfi Rita. *Koronavírus: két fertőzött van Magyarországon*. hu. Section: news.news. 2020. márc. URL: <https://hu.euronews.com/2020/03/04/koronavirus-ket-fertozott-van-magyarorszagon> (elérés dátuma 2021. 05. 21.).
- [10] Tóth Balázs. *Index - Tech-Tudomány - 4000 online kurzust kapnak meg ingyen a szegedi egyetemisták*. hu-HU. news. 2020. márc. URL: https://index.hu/techtud/2020/03/26/4000_online_kurzus_kapnak_a_szegedi_hallgatok/ (elérés dátuma 2021. 05. 21.).

- [11] Vica. *Digitális oktatás a világban - mire jutnak vele?* hu. Section: Tanulás. 2017. jún. URL: <https://www.digitaliscsalad.hu/tanulas/digitalis-oktatas-vilagban-mire-jutnak-vele> (elérés dátuma 2021. 05. 21.).
- [12] HVG Kiadó Zrt. *Így tanulhattok a világ legjobb egyetemein otthonról - ingyenes kurzusok egy helyen.* hu. Section: Felnőttképzés rovat. 2019. okt. URL: https://eduline.hu/felnottkepzes/20191024_ingyenes_kurzusok_tanulas (elérés dátuma 2021. 05. 21.).
- [13] HVG Kiadó Zrt. *Minden infó egy helyen a hamarosan induló ingyenes informatikai képzésekről.* hu. Section: Felnőttképzés rovat. 2020. máj. URL: https://eduline.hu/felnottkepzes/20200512_ingyenes_informatikai_kepzes_jelentkezes (elérés dátuma 2021. 05. 21.).
- [14] HVG Kiadó Zrt. *Nyelvvizsgamentesség: itt az összes szabály, amit tudni kell.* hu. Section: Felsőoktatás rovat. 2020. ápr. URL: https://eduline.hu/felsooktatas/20200415_nyelvvizsgamentesseg_kerdések_es_valaszok (elérés dátuma 2021. 05. 21.).